

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни

***“УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ
У СФЕРІ ПРОМИСЛОВОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ”***

(для спеціалістів)

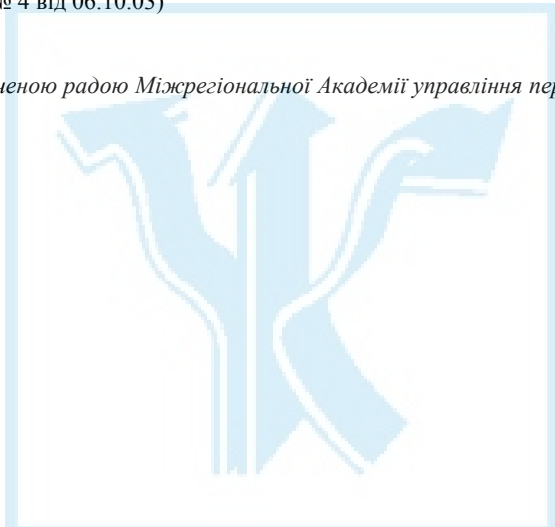
МАУП

Київ 2004

Підготовлено доктором економічних наук, професором Вінницького інституту *М. І. Петренко*, кандидатом економічних наук *В. В. Коровієм*

Затверджено на засіданні кафедри управління бізнесом
(протокол № 4 від 06.10.03)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Петренко М. І., Коровій В. В. Навчальна програма дисципліни “Управління бізнесом у сфері промислової діяльності” (для спеціалістів). — К.: МАУП, 2004. — 20 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, навчально-тематичний план, програмний матеріал до вивчення дисципліни “Управління бізнесом у сфері промислової діяльності”, вказівки до виконання контрольної роботи, завдання для контрольних робіт, питання для самоконтролю, а також список рекомендованої літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП),
2004

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Управління бізнесом у сфері промислової діяльності — один з важливіших факторів функціонування і розвитку підприємств в умовах ринкової економіки, оскільки ця діяльність постійно вдосконалюється згідно з об'єктивними вимогами виробництва і реалізації промислових виробів, ускладненням господарських зв'язків, підвищенням ролі господарських зв'язків і бізнесу у формуванні техніко-економічних та інших параметрів. Велику роль відіграє також ускладнення фінансових зв'язків підприємств різних форм власності, банківської системи та інших фінансових інститутів.

Насамперед йдеться про таку систему управління бізнесом у сфері промислової діяльності, що спричинилась об'єктивною необхідністю й закономірностями ринкової системи господарювання, пов'язаною з удосконаленням забезпечення підвищення ефективності виробництва та збільшення доходів робітничої сили, регулюванням товарно-грошових відносин, широким використанням новітніх технологій і досягнень науково-технічної революції.

У сучасних умовах один з пріоритетних напрямків перебудови управління економікою України, особливо на рівні підприємств, об'єднань та інших господарюючих суб'єктів, полягає в розробці основних теоретичних позицій щодо використання управління бізнесом у практичній діяльності.

Мета вивчення дисципліни — здобути теоретичні та практичні знання в галузі управління бізнесом, створення умов високоєфективної діяльності підприємницьких структур, а також сформувати навички створення систем управління бізнесом, визначення суперечностей між цілями, засобами, структурними підрозділами фірми, працівниками.

Навчальний курс має блочну структуру і це дає змогу адаптувати його залежно від конкретних потреб студентів. Він охоплює лекційні та практичні (у тому числі комп'ютерні) заняття, на яких використовується вітчизняний та зарубіжний досвід, а також вивчаються різні методики планування.

Предметом дисципліни є економічні, організаційні, правові та соціальні питання, що постають у процесі розробки інвестиційних проєктів, їх зв'язок із зовнішньою сферою, фінансово-кредитною системою як всередині підприємства, так і за його межами.

Основні завдання дисципліни:

- розкрити сутність управління бізнесом як загалом, так і у сфері промислової діяльності на рівні підприємства в сучасних умовах господарювання у процесі трансформації економіки;
- висвітлити місце дисципліни в навчальному процесі, розкрити її основну мету і визначити основні функції управління бізнесом;

- ознайомити з основними засобами управління бізнесом на всіх стадіях виробничого процесу, особливо в галузі фінансів, а також у сфері виробничого процесу;
- розкрити організаційно-правові форми управління бізнесом;
- розкрити основні принципи планування показників, особливо в напрямку формування фінансових планів і результатів;
- розглянути основні сфери і функції бізнесу, зокрема виробництво і маркетинг, фінанси, матеріально-технічне постачання, управління персоналом та ін.

Дисципліна “Управління бізнесом у сфері промислової діяльності” тісно пов’язана з іншими навчальними курсами і спрямована на формування фахівця у сфері менеджменту, фінансів, підприємництва, який володітиме сучасними методами і навичками високоєфективного управління бізнесом.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
вивчення дисципліни
“УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ
У СФЕРІ ПРОМИСЛОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ”

№ пор.	Назва теми
	Вступ
1	Економічна сутність бізнесу
2	Малий і середній бізнес, нові форми організації бізнесу в Україні
3	Організація і функціонування міжнародного бізнесу
4	Інформаційне забезпечення організації бізнесу на підприємстві
5	Основи бізнес-менеджменту на рівні промислових підприємств
6	Організаційна та виробнича структури управління промисловим підприємством
7	Процес управління трудовими ресурсами промислового підприємства
8	Основні принципи організації промислового виробництва
9	Управління фінансами промислового підприємства
10	Відносини з державою і правові основи бізнесу
11	Інноваційні процеси в управлінні бізнесом
12	Управління ризиками і страхуванням

ПРОГРАМНИЙ МАТЕРІАЛ
до вивчення дисципліни
“УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ
У СФЕРІ ПРОМИСЛОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ”

Вступ

Мета, завдання, методологія, методика вивчення дисципліни. Місце і роль дисципліни в економічній теорії.

Структура дисципліни. Зв'язок з іншими дисциплінами. Значення дисципліни в підготовці спеціалістів до виробничої діяльності в умовах ринкової економіки.

Тема 1. Економічна сутність бізнесу

Сутність бізнесу. Що таке бізнес і як ним управляти. Фактори виробництва. Економічні цілі, що вирішуються у процесі управління бізнесом. Економічні сили, що впливають на розвиток бізнесу. Прибуток як стимул ділової активності.

Конкуренція — основа формування ринкових відносин у бізнесі. Пропозиції, попит, якість і умови формування цін.

Питання зв'язку між пропозицією і попитом.

Роль держави у формуванні відносин у бізнесі. Основна мета бізнесу — залучити споживача. Створення ринків товарів і послуг. Основні підприємницькі функції: маркетинг та інновації. Підприємство як орган економічного зростання. Продуктивне використання ресурсів для виробництва матеріальних благ.

Матеріальні та нематеріальні цілі бізнесу. Ринкові положення, інновації, продуктивність і “додаткова вартість”. Матеріальні та фінансові ресурси. Продуктивність і додана вартість у виробничій сфері.

Організаційно-правові форми підприємницької діяльності. Фінансово-промислові групи. Питання глобалізації розвитку бізнесу на сучасному етапі.

Література [3; 7; 10; 16; 17; 19; 24]

Тема 2. Малий і середній бізнес, нові форми організації бізнесу в Україні

Масштаби розвитку малого бізнесу в Україні. Основні тенденції, що впливають на розвиток малого бізнесу. Економічна роль малого та сере-

днього бізнесу і його вплив на ефективний розвиток економіки України загалом.

Створення робочих місць, впровадження нових товарів і послуг.

Переваги і недоліки різних форм власності. Методологія розробки бізнес-плану, його структура, зміст і переваги у створенні й розвитку бізнесу. Основні фінансові джерела формування активів підприємств в умовах ринкової економіки. Значення приватного капіталу в розвитку бізнесу в Україні. Венчурний капітал. Управління приватними і державними підприємствами. Планування діяльності фірми; планування і формування виробничої програми; методи розробки фінансових планів; залучення бюджетних коштів.

Франчайзинг як спосіб організації бізнесу. Позитивні та негативні аспекти франчайзингу.

Література [8; 15; 17; 22; 25; 28; 34–36]

Тема 3. Організація і функціонування міжнародного бізнесу

Розвиток міжнародного бізнесу і роль у цьому України. Розвиток багаторонаціональних корпорацій. Місце у сфері міжнародного бізнесу. Протекціонізм у міжнародному бізнесі, його позитивні та негативні аспекти.

Роль і функції міжнародного валютного фонду. Форми і методи міжнародної ділової активності: імпорт і експорт, ліцензування.

Країни з розвинутою ринковою економікою. Міжнародні економічні відносини в контексті розвитку підприємництва. Власна економічна політика України. Міжнародні фінансові інститути і їх роль у розвитку бізнесу України. Міжнародні економічні організації, міжнародні інтеграційні угруповання і їх роль у регулюванні міжнародної підприємницької діяльності.

Література [1; 2; 8; 11; 12; 18; 22; 23; 25; 34; 38]

Тема 4. Інформаційне забезпечення організації бізнесу на підприємстві

Місце і значення інформаційної бази в управлінні бізнесом підприємства. Основні вимоги до інформації, яка використовується в управлінні бізнесом. Класифікація інформації, що потрібна менеджерам для прийняття управлінських рішень.

Основна система і класифікація інформаційної бази управлінського менеджменту. Загальна ринкова інформація; інформація про споживачів і конкурентів. Інформація про державне регулювання.

Література [4; 5; 10; 14; 16; 25; 29; 30; 34]

Тема 5. Основи бізнес-менеджменту на рівні промислових підприємств

Основні принципи управління промисловими фірмами: принцип оптимального поєднання централізації і децентралізації в управлінні; принцип поєднання прав, обов'язків і відповідальності. Роль управлінських навичок в управлінні підприємствами, господарськими товариствами. Демократизація управління: участь працівників у процесі управління.

Процеси і функції управління в бізнесі. Цілі і плани у виробничій сфері.

Типи і функції керівництва в менеджменті. Стилі керівництва: авторитарний; демократичний; невторчання. Взаємозв'язок стилів керівництва підприємствами. Функція контролю в управлінні бізнесом. Основні методи управління промисловим підприємством у кризових ситуаціях.

Суть і призначення основних функцій в управлінні.

Література [6; 9; 10; 12; 14; 19; 25; 34; 36]

Тема 6. Організаційна та виробнича структури управління промисловим підприємством

Визначення організаційних структур як фактор стратегічного розвитку підприємства. Розробка формальної організаційної структури. Управління бізнесовими структурами в часі. Принципи формування структурних підрозділів підприємства.

Вертикальна і горизонтальна структури управління промисловим підприємством. Система внутрішньофірмових співвідношень в управлінні бізнесом.

Неформальна організаційна структура промислового підприємства.

Література [2; 3; 9; 11; 14; 17; 19; 23; 34; 37]

Тема 7. Процес управління трудовими ресурсами промислового підприємства

Планування потреби у трудових ресурсах: прогнозування робочої сили на ринках праці.

Аналіз професійних функцій робочої сили. Пошук і відбір нових працівників на підприємствах. Основні принципи розміщення робочої сили. Навчання і підвищення кваліфікації робочої сили — запорука успішного бізнесу фірми.

Оцінка діяльності працівників підприємства. Форми і рівні оплати праці. Розробка програм стимулювання підвищення продуктивності

праці. Участь працівників у прибутках і досягненні основних цілей підприємства.

Участь працівників у власності підприємств і господарських товариств. Програми охорони праці та здоров'я працівників.

Література [4; 9; 12; 14; 16; 22; 24; 28; 31; 33]

Тема 8. Основні принципи організації промислового виробництва

Основні характеристики виробничого процесу: процеси управлінські, виробничі, основні, допоміжні й обслуговуючі. Структура і тривалість виробничого циклу. Основні фактори скорочення тривалості виробничого циклу у процесі управління бізнесом. Основні типи виробництва. Особливості технологічних процесів у різних сферах бізнесу.

Принципи раціональної організації виробничої діяльності. Виробнича структура підприємства й основні фактори її розвитку.

Організація структури підприємства і фактори її розвитку. Оперативне управління виробництвом.

Література [3; 8; 9; 12; 15; 17; 20; 21; 25; 27; 37]

Тема 9. Управління фінансами промислового підприємства

Фінанси як важлива складова бізнесу. Основні цілі управління фінансами. Підходи до створення і структури фінансових підрозділів підприємств і організацій банківської сфери, страхових компаній.

Кошторисна вартість капіталу. Планування капітальних вкладень. Короткострокове фінансування. Довгострокове фінансування. Розвиток фінансово-кредитної системи в Україні.

Структура і склад акціонерного капіталу; цінні папери.

Управління готівкою і ринковими цінними паперами. Управління дебіторською та кредиторською заборгованістю на рівні промислового підприємства.

Управління капіталом і потоками коштів підприємств. Бюджет підприємства, його призначення. Основні методи формування бюджетів підприємств в умовах трансформації економіки України.

Література [3; 5; 7; 13; 19; 21; 23; 30; 32; 33; 38]

Тема 10. Відносини з державою і правові основи бізнесу

Бізнес і держава. Державне регулювання, спрямоване на обмеження конкуренції. Державне регулювання, спрямоване на захист інтересів працівників підприємства.

Дерегулювання в бізнесі на підприємствах різних форм власності та галузевого призначення.

Держава і її податкова політика, держава як збирач податків. Основні види податків, які застосовуються в бізнесі.

Вплив бізнесу і податкової системи на державу. Українське законодавство у сфері підприємницької діяльності.

Господарське, цивільне та адміністративне право. Державні стандарти і законодавство України в частині відповідальності за якість продукції.

Література [5; 6; 12; 13; 19; 23; 25; 28; 34; 37]

Тема 11. Інноваційні процеси в управлінні бізнесом

Місце і роль інноваційного менеджменту в бізнесі. Сутність, класифікація і кодування нововведень та інновацій. Аналіз прогнозування організаційно-технічного рівня виробництва. Формування портфелів інноваційних технологій на підприємствах на сучасному етапі розвитку економіки. Основні форми підтримки новаторів на підприємстві. Механізм стимулювання новаторів. Ефективність інноваційної діяльності.

Література [3; 4; 6; 8; 13; 15; 17; 19; 23; 30]

Тема 12. Управління ризиками і страхуванням

Економічна сутність і класифікація фінансових ризиків підприємства. Економічна природа ризиків. Основні види фінансових ризиків. Принципи управління фінансовими ризиками. Політика управління фінансовими ризиками підприємства в умовах трансформації економіки. Характеристика зон фінансових ризиків. Захист від ризиків; чистий і спекулятивний ризики.

Система основних факторів впливу на рівень фінансових ризиків підприємства. Внутрішній механізм нейтралізації фінансових ризиків. Фінансові ризики, що підлягають і не підлягають страхуванню. Форми і види страхування фінансових ризиків у сучасних умовах. Основні умови страхування фінансових ризиків підприємством. Класифікація страхування фінансових ризиків підприємства за основними ознаками.

Розвиток страхового бізнесу в Україні. Державні програми страхування.

Література [1; 5–7; 15; 19; 25; 29; 32; 33; 38; 39]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Виконання контрольної роботи є складовою навчального процесу, активною формою самостійної роботи студентів.

Мета виконання контрольної роботи — закріпити і поглибити здобуті теоретичні знання.

Основне завдання контрольної роботи — перевірити рівень знань студентів з конкретної теми або окремих розділів дисципліни, сформувати у них самостійні навички роботи з науковою літературою, науковими статтями, законодавчою та нормативною базою, а також статистичними матеріалами.

Контрольна робота містить два теоретичних питання і практичне завдання.

Варіант контрольної роботи студенти вибирають за останньою цифрою номера своєї залікової книжки (див. таблицю).

Остання цифра номера залікової книжки студента	Номер варіанта
1	9
2	7
3	5
4	3
5	1
6	8
7	6
8	4
9	10
0	2

ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Варіант 1

1. Основні фактори виробництва. Бізнес і підприємництво.
2. Державне регулювання розвитку бізнесу в Україні.
3. Практичне завдання.

Розрахувати собівартість об'єкта за новим варіантом і проаналізувати фактори, за рахунок яких змінилась собівартість. Дані для врахування фактора масштабу виробництва об'єкта при прийнятті управлінського рішення наведені в таблиці.

Показник	Значення
Собівартість одиниці об'єкта за базисним варіантом	1400
Річна виробнича програма об'єкта за старим варіантом, од.	4500
Виробнича програма об'єкта за новим варіантом, од.	7500
Коефіцієнт, що враховує фактор масштабу виробництва	0,85

Варіант 2

1. Господарські товариства і їх види. Основні принципи створення і функціонування господарських товариств.
2. Основні причини економічного краху новостворюваних підприємств. Заходи запобігання економічному краху.
3. Практичне завдання.

Режим роботи виробництва А, на якому застосовується металообробне устаткування, — тризмінний, а режим роботи виробництва В, до умов якого приводяться параметри альтернативних варіантів (у розглядуваному випадку варіант А) управлінського рішення, — двозмінний. Річна продуктивність верстата такого самого типу, що працює в умовах виробництва А, — 2000 виробів, за варіантом В — 1600 виробів.

З метою порівняльного аналізу й оцінки ефективності використання верстатів потрібно привести в порівнянний вигляд продуктивність верстата, що працює в умовах виробництва А, за режимом його роботи.

Варіант 3

1. Роль держави в розвитку малого та середнього бізнесу.
2. Сутність фінансового й управлінського обліку у сфері промислової діяльності.
3. Практичне завдання.

Вихідні дані для обліку фактора інфляції при забезпеченні порівняльності альтернативних варіантів управлінських рішень наведені в таблиці.

Показник	Значення
Обсяг реалізованих виробів протягом 2001 р., шт.:	
А	1200
Б	110
Середньорічна ціна одиниці виробу в 2001 р., грн.:	
А	1500
Б	4700
Середній індекс інфляції за 2002 р. щодо виробу:	
А	1,25
Б	1,18

Визначити:

- а) приведену до кінця 2002 р. ціну за виробами А і Б;
- б) обсяг продажів у 2001 р. за цінами на кінець 2002 р.;
- в) середній індекс інфляції за виробами підприємства.

Варіант 4

1. Основні принципи і підходи до створення структурних підрозділів на підприємстві.
2. Сутність податкового та бухгалтерського обліку.
3. Практичне завдання.

Визначити темпи приросту обсягів продажу продукції підприємства в 2002 р. і напрямки розширення ринку на основі таких даних:

- обсяги продажу виробу А у 2002 р. на ринку:
I — 4500 тис. грн;
II — 1300 тис. грн;
- обсяги продажу товару Б у 2002 р. на ринку:
I — 1240 тис. грн;
III — 3150 тис. грн;
- на основі сегментації ринку встановлено, що темпи приросту обсягів продажу виробу А на ринку I у 2003 р. становитимуть 5 %;
- темпи приросту обсягів продажу товару Б на ринку I у 2003 р. становитимуть 2,5 %, а на ринку III — 4,5 %.

Варіант 5

1. Внутрішнє фінансове планування і управління фінансами фірми.
2. Акціонерний капітал і його складові. Форми і види цінних паперів, які функціонують згідно із законодавством України.
3. Практичне завдання.

Організаційно-технічний рівень підприємства (рівень технології, автоматизації та організації виробництва) є вузьким місцем у підвищенні конкурентоздатності реалізації товарів. Підприємство розробило організаційно-технічні заходи підвищення рівня автоматизації виробництва й організації праці, впровадження яких сприятиме підвищенню в 2003 р. продуктивності праці на 8,5 %.

Спрогнозувати зниження трудомісткості одиниці товару, що випускається підприємством, на 2003 р. до 310 нормо-год, частка дії фактора трудомісткості у прирості продуктивності праці — 60 %.

Варіант 6

1. Основні джерела формування капіталу підприємства. Вартість капіталу.
2. Фінансово-кредитна система і її значення для розвитку бізнесу.

3. Практичне завдання.

Підприємство здійснило маркетингові дослідження і встановило, що для утримання позицій на ринку необхідно підвищити продуктивність праці та якість вироблюваної продукції технологічного устаткування. Відділ маркетингу встановив за цими показниками нормативи і вирішив спрогнозувати собівартість нового обладнання.

Спрогнозувати собівартість нового обладнання на виробничому підприємстві за такими даними:

- собівартість старого устаткування — 52 тис. грн;
- річна продуктивність старого устаткування — 16 тис. шт. деталей;
- індекс приросту продуктивності нового обладнання — 1,15;
- безвідмовність старого устаткування — 0,98;
- безвідмовність нового обладнання — 0,99;
- річний приріст продуктивності праці на підприємстві — 3,0 %;
- інші техніко-економічні показники технологічного устаткування і підприємства залишаються незмінними.

Варіант 7

1. Позитивні та негативні аспекти приватної фірми, підприємства. Конкуренція і ціни. Конкуренція і якість.
2. Законодавство України із захисту зовнішнього середовища; вплив бізнесу на ці процеси.
3. Практичне завдання.

ВАТ “Імпульс” необхідно виготовити 742 деталі А, 493 деталі Б, 494 деталі В і 466 деталей Г. На підприємстві три групи верстатів. Перша група має резерв часу 111,2 верстато-год, друга і третя — 55,6 верстато-год кожна. Продуктивність кожної групи верстатів при виготовленні різних деталей наведена в таблиці.

Деталь	Продуктивність верстатів, шт./год, за групами			План виробництва деталей, шт.
	I	II	III	
А	32	16	6,4	742
Б	8	4	1,6	493
В	12,8	6,4	—	494
Г	19,2	9,6	4	446
Фонд часу, год	111,2	55,6	55,6	

Кожна з деталей може бути виготовлена на кожному з верстатів, крім деталі В, яку не можна виготовити на верстатах групи Ш. Для порівняння ресурсів виробничих потужностей і заданої програми як стандартні прийнято верстати групи І і одна верстато-година їх роботи — за одиницю вимірювання.

Розрахувати оптимальне завантаження устаткування.

Варіант 8

1. Заходи підвищення ефективності бізнесу. Сутність податкового та бухгалтерського обліку.
2. Зміст антимонопольного законодавства України.
3. Практичне завдання.

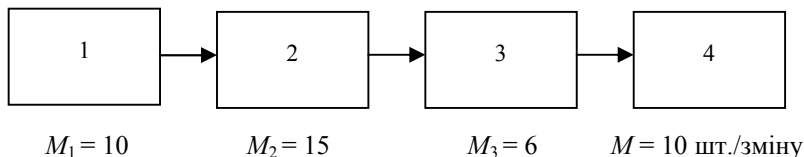
За наведеними в таблиці вихідними даними ТОВ “Тріумф” розрахувати приріст продуктивності праці на підприємстві методом товарної продукції, індексним методом і у праце-годинах; визначити вплив зміни асортименту продукції на приріст продуктивності праці.

Цех	Одиниця вимірювання	Випуск продукції на сторону		Договірна ціна на один виріб, грн.	Кількість робочих		Норма часу на виготовлення одного виробу, год	
		2001 р.	2002 р.		2001 р.	2002 р.	2001 р.	2002 р.
Ливарний	шт.	10000	12000	600	1000	1042	220	187
Ковальський	шт.	5000	7500	100	800	1090	352	317
Механо-складальний	шт.	1000	1600	15000	1250	1818	2750	2475

Варіант 9

1. Основні процеси управління фінансами підприємства (фірми). Основні форми міжнародного співробітництва.
2. Сутність і призначення венчурного бізнесу, його розвиток в Україні.
3. Практичне завдання.

Первісна потужність робочих місць з виготовлення партії деталей з чотирьох операцій наведена на рисунку.

Пропускна здатність (потужність — M) технологічного ланцюга за зміну становить 6 шт. Робоче місце 3 є “вузьким” місцем. Потужність робочого місця 2 використовується на 40 % ($6 \cdot 100/15$), робочих місць 1 і 4 — на 60 % ($6 \cdot 100/10$).

Визначити, що потрібно зробити для підвищення пропорційності процесу. Вибрати один з чотирьох варіантів:

- 1) переглянути конструкцію деталі з метою забезпечення пропорційності операцій за трудомісткістю;
- 2) переглянути технологічний процес, режими обробки;
- 3) розробити і реалізувати організаційні заходи: замінити устаткування, перепланувати ділянку;
- 4) дозавантажити робочі місця іншими аналогічними деталями.

Змінна потреба в цих деталях — 10 шт.

Варіант 10

1. Розвиток багатофункціональних корпорацій, їх вплив на розвиток фінансових інститутів.
2. Основний зміст виробничого і оперативного управління у сфері бізнесу.
3. Практичне завдання.

За наведеними в таблиці даними визначити:

- середньорічні витрати на експлуатацію і ремонти верстата в 2003 р.;
- річну продуктивність верстата в 2003 р. (інші умови експлуатації не змінюються).

Показник	Значення
Середньорічні витрати на експлуатацію і ремонт металообробного верстата моделі А, грн.	15000
Річна продуктивність верстата в 2000 р., шт. деталей	5000
Коефіцієнт щорічного збільшення середньорічних витрат на експлуатацію і ремонт верстата в період 2000–2002 рр.	0,03
Коефіцієнт щорічного зниження продуктивності верстата в період 2000–2002 рр.	0,04

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Основні фактори виробництва.
2. Характеристика зв'язків між прибутком і обсягом виробництва.
3. Прибуток як стимул ділової активності.
4. Роль конкуренції в системі ринкової економіки.
5. Характеристика ефекту мультиплікації в економічній системі.
6. Основні зміни, що відбулися в економіці України у процесі впровадження ринкових відносин.
7. Основні переваги і недоліки приватного бізнесу.
8. Основні фактори, що сприяють відродженню виробничого сектора.
9. Характеристика основних господарських товариств.
10. Основні функції малого бізнесу в економіці України.
11. Основні тенденції розвитку малого бізнесу на сучасному етапі.
12. Основні джерела формування капіталу підприємства.
13. Франчайзинг як спосіб організації бізнесу: переваги і недоліки.
14. Інтеграція підприємств у промислового бізнесу.
15. Основні причини банкрутства новостворюваних підприємств.
16. Механізм дії франчайзингу в економіці України.
17. Соціально-етичні проблеми управління бізнесом у сфері промислової діяльності.
18. Відмінність між торговим і платіжним балансами підприємства.
19. Розвиток міжнародного бізнесу і процеси глобалізації.
20. Основні законодавчі акти у сфері міжнародного бізнесу.
21. Характеристика основних типів управління підприємствами України, їх переваги і недоліки.
22. Сутність і значення управління бізнесом.
23. Сутність і значення контрольного циклу для ефективної діяльності підприємства.
24. Вплив спеціалізації на управління промисловим бізнесом.
25. Основні відмінності горизонтальної організаційної структури управління від вертикальної.
26. Значення виробничого і оперативного управління для розвитку сучасного бізнесу.
27. Основні фактори, які потрібно враховувати при виборі розміщення виробничого підприємства.
28. Управління і планування у сфері маркетингу.
29. Основні компоненти сукупності елементів маркетингу.
30. Основні фактори, що впливають на рішення споживача щодо придбання товарів і послуг.

31. Роль держави в регулюванні цін у ринковій економіці: переваги і недоліки.
32. Основні типи інформаційних систем управління бізнесом.
33. Роль і значення бухгалтерського обліку в системі розвитку бізнесу підприємства.
34. Бухгалтерська і фінансова звітність підприємства.
35. Фінансовий аналіз і його значення для розвитку бізнесу.
36. Діагностика фінансового етапу підприємства.
37. Основні показники (коефіцієнти), що характеризують фінансовий етап підприємства.
38. Основні етапи процесу фінансового планування і їх характеристика.
39. Основні переваги кредитів порівняно з акціонерним капіталом.
40. Мета процесу планування капітальних вкладень у сферу бізнесу.
41. Основні підходи і принципи, які потрібно використовувати при розробці фінансового плану підприємства.
42. Роль фінансового менеджера в управлінні дебіторською та кредиторською заборгованістю.
43. Основні функції фінансового відділу підприємства.
44. Довгострокове та короткострокове фінансування в бізнесі.
45. Внутрішнє фінансове планування і управління фінансами.
46. Бізнес і держава в розвитку ринкової економіки.
47. Основні тенденції в антимонопольному законодавстві України.
48. Значення взаємовідносин у представництві для розвитку бізнесу.
49. Основні методи управління ризиками в підприємстві.
50. Основні види ризиків, притаманні економіці України.
51. Відмінність ризиків, що страхуються і не страхуються.
52. Державне регулювання у сфері страхового бізнесу.
53. Якою повинна бути політика підприємства в питаннях капіталовкладень?
54. Економічна природа продуктивності й доданої вартості.
55. Сутність бізнес-циклу у виробничій сфері.
56. Основні принципи виробництва. Три системи виробництва.
57. Основні функції прибутку в ринкових умовах.
58. Основна мета розвитку малих підприємств.
59. Якість менеджера сучасного підприємства.
60. Роль інновацій у промисловому бізнесі.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. *Азов Г. П.* Конкуренция: анализ, стратегия и практика. — М.: Прогресс, 1997.
2. *Ансофф И.* Новая корпоративная стратегия. — СПб.: Питер Ком, 1999.
3. *Ансофф И.* Планирование будущего корпорации. — М.: Прогресс, 1995.
4. *Ансофф И.* Стратегическое управление: Сокр. пер. с англ. / Под ред. Л. И. Евенко. — М.: Экономика, 1989.
5. *Антикризисное управление: от банкротства к финансовому оздоровлению /* Под ред. Г. П. Иванова — М.: ЮНИТИ, 1995.
6. *Банкротство.* Стратегия и тактика выживания. — М., 1993. — Ч. 1. Как избежать банкротства.
7. *Бланк И. А.* Стратегия и тактика управления финансами. — К.: ИТЕМ, 1996.
8. *Васильев Ю. П.* Управление развитием производства. Опыт США. — М.: Экономика, 1989.
9. *Виссема Х.* Менеджмент в подразделениях фирмы: Пер. с англ. — М.: ИН-ФРА-М, 1996.
10. *Войчак А. В.* Маркетинговый менеджмент: Підручник. — К.: Вид-во КНЕУ, 1998.
11. *Ворст Й., Ревентлоу П.* Экономика фирмы. — М.: Высш. шк., 1994.
12. *Герчикова И. Н.* Менеджмент: Учебник. — 2-е изд., перераб. и доп. — М.: ЮНИТИ, 1995.
13. *Гарпер Д., Оуэн Р., Конвей Р.* Привлечение капитала: Пер. с англ. — М., 1995.
14. *Глуценко Е.* Теория управления: Учебный курс. — М., 1997.
15. *Градов А. П.* Стратегия экономического управления предприятием: Учеб. пособие — СПб., 1993.
16. *Деловое планирование (методы, организация, современная практика):* Учеб. пособие / Под ред. В. М. Пойова. — М.: Финансы и статистика, 1997.
17. *Диксон Д. Е.* Совершенствуйте свой бизнес: Пер. с англ. — М.: Финансы и статистика, 1994.
18. *Друкер П. Ф.* Рынок: Как выйти в лидеры. Практика и принципы: Пер. с англ. — М., 1992.
19. *Ефремов В. С.* Стратегия бизнеса. Концепция и методы планирования: Учеб. пособие. — М.: Финпресс, 1998.
20. *Жданова Л. А.* Организация и управление капиталистической промышленной фирмой. — М., 1987.
21. *Ильин А. И.* Планирование на предприятии: Учеб. пособие: В 2 ч. — Минск, 1998. — Ч. 1. Стратегическое планирование.
22. *Как работают японские предприятия:* Пер. с англ. — М.: Экономика, 1989.
23. *Лебедева И. П.* Японские корпорации: стратегия развития (финансово-организационные аспекты). — М.: Восточная литература, 1995.

24. *Львов Ю. А.* Основы экономики и организации бизнеса. — СПб.: Формика, 1992.
25. *Персер Д.* ИБМ: Управление в самой преуспевающей корпорации мира: Пер. с англ. — М.: Прогресс, 1991.
26. *Науменко В. І., Полясюк Б. Л.* Впровадження методів прогнозування, планування в умовах ринкової економіки. — К., 1995.
27. *Основы* предпринимательского дела. Благородный бизнес / Под ред. Ю. М. Осипова. — М., 1992.
28. *Основы* предпринимательской деятельности (Экономическая теория) / Под ред. В. М. Власовой. — М.: Финансы и статистика, 1994.
29. *Оценка* конкурентоспособности предприятия / О. И. Козлова и др. — М., 1993.
30. *Петров А. Н.* Методология выработки стратегии развития предприятия. — СПб., 1992.
31. *Пронников В. А., Ладанов И. Д.* Управление персоналом в Японии: Очерки. — М.: Наука, 1989.
32. *Риски* в современном бизнесе / П. Г. Грабовый и др. — М.: Альянс, 1994.
33. *Ромащенко В. Н.* Принятие решений: ситуации и советы. — К.: Политиздат Украины, 1990.
34. *Современный* бизнес: Учебник: В 2 т.: Пер. с англ. / Д. Дж. Речмен и др. — М.: Республика, 1995.
35. *Форд Г.* Сегодня и завтра: Пер. с англ. — М.: Финансы и статистика, 1992.
36. *Хойер В.* Как делать бизнес в Европе. — М.: Прогресс, 1990.
37. *Хоскинг А.* Курс предпринимательства. — М., 1993.
38. *Эклунд К.* Эффективная экономика. Шведская модель: Пер. со швед. — М.: Экономика, 1991.
39. *Юданов А. Ю.* Конкуренция — теория и практика: Учеб. пособие. — 2-е изд. — М.: Тандем, 1998.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Навчально-тематичний план вивчення дисципліни “Управління бізнесом у сфері промислової діяльності”	4
Програмний матеріал до вивчення дисципліни “Управління бізнесом у сфері промислової діяльності”	5
Вказівки до виконання контрольної роботи	10
Завдання для контрольних робіт	10
Питання для самоконтролю	16
Список рекомендованої літератури.....	18

Відповідальний за випуск
Редактор
Комп’ютерне верстання

Н. В. Медведєва
І. В. Хронюк
Т. Г. Замура

МАУП

Зам. № ВКЦ-1517

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП